

You are already doing all of it

NOTITIES BIJ LE PLEIN VAN TINO SEHGAL

Jeroen Peeters

‘Tonen van het medium “dans” als dusdanig. Gebruik maken van haast elke mogelijke vorm of inhoud die beschikbaar is in de kunstvorm “podiumdans” is, naar ik meen, het dichtst dat men kan geraken bij de afwezigheid van een specifieke vorm of inhoud. Daarom bestaat mijn artistieke positie of intentie louter uit de keuze voor dans als medium om in te werken, en het tonen van de bijzonderheden van dit medium en hun politieke implicaties. Mijn punt is dat het objectkarakter van beeldende kunst diep geworteld is in ons model om de maatschappij te denken of te organiseren, en dat dans – als een ander traditioneel artistiek medium – een paradigma zou kunnen zijn voor een andersoortig model, dat te maken heeft met: tegenwoordigheid in plaats van eeuwigheid, transformatie van handelingen in plaats van transformatie van materiaal, gelijktijdigheid van productie/disproductie in plaats van een groei-economie.’ (Tino Sehgal)

Omdat het werk van de Duitse choreograaf, danser en beeldend kunstenaar Tino Sehgal zich zo nadrukkelijk en hardnekkig aan de geschreven taal probeert te onttrekken, vroeg ik me af of hij er niettemin iets over op papier zette. Waar de programmablaadjes steeds blank blijven, vind ik al surfend op het net toch het bovenstaande citaat. Het is een soort manifest dat welbeschouwd als een rode draad door het oeuvre van Sehgal loopt: een duidelijk omlijnd gedachtegoed met politieke inzet dat zich vertaalt in uiteenlopende vormen en in meerdere contexten. Hoewel Sehgal bekend is door podiumwerk met onder meer Jérôme Bel, Alice Chauchat, Christine de Smedt en Xavier Le Roy, begeeft zijn parcours zich in toenemende mate binnen de beeldende kunst, met deelname aan belangrijke expo's als *Manifesta 4* (2002) in Frankfurt of *I promise it's political* (2002) in Ludwig Museum Köln. Door choreografieën of kleine handelingen in te zetten in een museale context, ontwikkelt hij strategieën om zijn politieke kritiek op het objectkarakter van beeldende kunst, haar institutionele kader

en economie aan de man te brengen. Hoewel het aangehaalde statement aan duidelijkheid niets te wensen overlaat, en het bovendien met grote helderheid in Sehgal's werk resoneert, is dat oeuvre er nog niet geheel mee uitgelegd: Sehgal's interventies creëren immers hoogst verwarrende situaties. Eerder dan Sehgal's geciteerde uitgangspunt dus nog eens te herhalen in een meer theoretische vorm,¹ zijn het precies de weerbarstigheid en werkzaamheid van zijn ingrepen die me hier fascineren. Daarin wordt het welomlijnde concept in zoverre het neergeschreven staat in het fameuze citaat ook onttafeld, omdat het pas in de act daadwerkelijk kritisch of politiek wordt, en duikt ook de vraag op naar alternatieve communicatievormen hierover. In maart 2003 presenteerde Sehgal bij Galerie Jan Mot in Brussel *Le Plein*, zijn eerste solotentoonstelling in een galeriecontext, die tevens een introductie in 's mans werk is.

Wie aanbelt aan de Dansaertstraat 190 wordt binnengelaten in een lege galerieruimte, waarin een man langzaam rugwaarts naar je

toestapt, tenslotte stilstaat en zegt ‘*Ceci n'est pas un vide*’. Vervolgens richt hij het woord tot de bezoeker, geeft uitleg bij de oorspronkelijke context waarin deze performance gebracht werd, en noemt de titel, de oplage en de prijs van het werk. Op die manier wordt aan de hand van uittreksels en heropvoeringen in de galerie zowat het hele performance-oeuvre van Tino Sehgal voorgesteld, inclusief bijzondere projecten voor wedstrijden en publicaties, alsook niet-gerealiseerde projecten. Een gek stukje choreografie voor suppoosten wordt getoond, dat oorspronkelijk in een museum uitgevoerd werd telkens er nieuwe bezoekers binnenkwamen. Verder een song: *This is propaganda*, een stripact, een langdurige kus met de galerie-assistente. Ook performances waarbij de bezoeker direct betrokken wordt: stel dat je in een museum bent en toegang betaalt, dan krijg je in ruil voor een gesprek van vijf minuten over markteconomie de helft van je entreegeld terugbetaald. Plots gaat het licht uit in de galerie, zoals elders geregeld de stroom uitviel in een heel